Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) concept Omgevingsvisie gemeente Edam-Volendam

Nota van Beantwoording zienswijzen

versie definitief
datum 14 maart 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Anonimisering 3

2 Zienswijzen 4

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Deze Nota van Beantwoording zienswijzen heeft betrekking op de zienswijzen die zijn ingediend in verband met de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) bij de concept omgevingsvisie inclusief concept uitvoeringsstrategie van gemeente Edam-Volendam.

De NRD concept omgevingsvisie Edam-Volendam met de relevante stukken heeft van 21 december 2022 tot en met 31 januari 2023 gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegen op het gemeentehuis van de gemeente Edam-Volendam en is ook elektronisch beschikbaar gesteld. Hiervan is kennisgeving gedaan in het Gemeenteblad van 20 december 2022 en op de website van de omgevingsvisie gemeente Edam-Volendam https://omgevingsvisie.edam-volendam.nl/. Hiermee is aan de wettelijke kennisgevings- en terinzageleggingsvereisten voldaan.

Gedurende de terinzagetermijn is eenieder in de gelegenheid gesteld (schriftelijk of mondeling) zienswijzen over de NRD naar voren te brengen. Binnen deze termijn zijn twee zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn ontvankelijk. In het volgende hoofdstuk zijn de zienswijzen beantwoord en is aangegeven of deze aanleiding geven om deze als aanbeveling voor het planMER mee te nemen.

1.2 Anonimisering

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan om persoonsgegevens (zogenaamde NAW-gegevens: naam, adres en woonplaats) van natuurlijke personen te verwerken zonder bijvoorbeeld een wettelijke grondslag, dringende noodzaak of toestemming van de betreffende personen. In voorliggende nota wordt hieraan voldaan door natuurlijke personen die een zienswijze hebben gegeven niet bij naam te noemen.

2 Zienswijzen

Gedurende de terinzageperiode van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft de gemeente Edam-Volendam 2 zienswijzen ontvangen.

	Reclamant	**Datum ontvangst**	**Ontvankelijk**
1.	Vereniging Oud Edam	30 januari 2023	Ja
2.	inwoners	30 januari 2023	Ja

De ontvangen zienswijzen zijn op de volgende pagina's samengevat en van antwoord voorzien.

	Indiener	Inhoud zienswijze	Antwoord gemeente
1.	1. Vereniging Oud Edam	De indiener wijst erop dat de concept omgevingsvisie april-mei 2022 ter inzage heeft gelegen in plaats van januari 2022.	De concept omgevingsvisie heeft inderdaad in april en mei 2022 ter inzage gelegen, in plaats van de maand januari 2022 wat in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat.
2.		Naar aanleiding van de tijdsvolgorde van het proces vraagt de indiener in hoeverre rekening is gehouden met de Nota van Beantwoording zienswijzen op de concept omgevingsvisie in het opstellen van de NRD en in hoeverre de vastgestelde uitvoeringsstrategie is meegenomen in de NRD.	Voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) en daarmee de NRD worden als basis zowel de concept omgevingsvisie, als de later naar aanleiding van de zienswijzen op de concept omgevingsvisie toegevoegde uitvoeringsstrategie gebruikt.
3.		Wat betreft de ambitie 'werkgelegenheid dichtbij huis' bij de opgave Werklocaties stelt de indiener dat deze, wanneer in de Purmer gerealiseerd, daar niet werkelijk dichtbij huis zijn, omdat mensen die nu op de Julianaweg werken in de toekomst naar de Purmer moeten reizen en dat waarschijnlijk individueel per auto zullen doen. De indiener vraagt in hoeverre met deze verplaatsingen en de gevolgen ervan rekening wordt gehouden in de m.e.r./planMER.	De NRD geeft inzicht in de stappen die genomen worden om tot een planMER te komen. De NRD beschrijft welke omgevingsaspecten en -effecten in de m.e.r.-procedure, op welke manier, en met welke diepgang onderzocht gaan worden. Volgens de NRD worden de effecten en het doelbereik van gestelde doelen en opgaven in het planMER getoetst aan de referentiesituatie aan de hand van indicatoren. Specifiekere uitspraken, zoals het verplaatsen van werkgelegenheid van de Julianaweg naar de Purmer, worden op gebiedsniveau verder uitgewerkt in het planMER. In paragraaf 5.3 op p. 14 van de NRD wordt uiteengezet hoe rekening wordt gehouden met de milieueffecten van de concrete ontwikkelingen.
4.		Wat betreft de ambitie bij de opgave Landelijk gebied en landschap vraagt de indiener in hoeverre de gemeente de Purmer gaat beschouwen als cultuurlandschap. De indiener beargumenteert dat de droogmakerij uit 1622, verweven met de geschiedenis en stadsontwikkeling van Edam, alsook boerennatuur als cultuurlandschap beschouwd dienen te worden.	Gezien deze Nota van Beantwoording de zienswijzen op de NRD behandelt, worden vragen die ingaan op de inhoud van de concept omgevingsvisie, de concept uitvoeringsstrategie, en het planMER niet behandeld. Naar verwachting behandelt de raad in april 2023 het ontwerpbesluit omgevingsvisie inclusief het planMER. Hierna liggen de stukken zes weken ter inzage en kunt u hier inhoudelijk op reageren.

5.		De indiener is van mening dat cultuurlandschap zijn eigen intrinsieke waarde heeft en vraagt zich af in hoeverre de gemeente die intrinsieke waarde in kaart gaat brengen.	Cultuurlandschappelijke waarden worden volgens de NRD binnen het planMER ondervangen met de indicator 'Landschappelijke en cultuurhistorische waarden'. Het planMER geeft hier verdere invulling aan en wordt naar verwachting samen met het ontwerpbesluit omgevingsvisie in april 2023 in de raad behandeld en ter inzage gelegd.
6.		De indiener vraagt hoe zwaar de in de boerennatuur van de Purmer gesignaleerde hazen (rode lijst), fazanten (beschermd) en ganzen wegen en hoe de gemeente die meeneemt in haar afwegingen.	De huidige NRD voor de m.e.r. van de concept omgevingsvisie geeft inzicht in welke omgevingsaspecten en -effecten de aandacht verdienen (reikwijdte) en op welke manier deze onderzocht moeten worden (detailniveau). Zie ook het antwoord bij vraag 29.
7.		De indiener wijst op het verzuim van gemeente om erfgoed als opgave te noemen in de uitvoeringsstrategie, aangezien de Purmer net als de oude kom van Edam en Zeevang erfgoed is.	'Erfgoed' wordt ondervangen door de indicator 'Landschappelijke en cultuurhistorische waarden' en wordt zo een vaste afweging bij elke opgave.
8.		De indiener constateert dat, wat betreft het toevoegen van onderwijs- en sportontwikkelingen in de Purmer, in de NRD niet wordt gesproken over onderzoeken, zoals in de uitvoeringsstrategie wel staat beschreven, maar de wijziging expliciet wordt gemaakt. De indiener vreest dat de gemeente uiteindelijk de hele Purmer vol zal bouwen.	De NRD is niet het document waarin beslissingen worden genomen over welke ontwikkelingen de Purmer zal ondergaan. Het stelt slechts het stappenplan voor het milieuonderzoek vast aan de hand van de inhoud van de concept omgevingsvisie. Afwegingen tussen de genoemde ontwikkelingen kunnen aan de hand van dit onderzoek gemaakt worden.
9.		De indiener vraagt wat het uitgangspunt voor het deel gemengd is en wat de basis voor de milieueffecttoets is. De indiener merkt het risico op dat de m.e.r. gebaseerd wordt op een beperkt milieueffect, waarna als dat proces is afgerond in de toekomst alsnog een stadion volgt.	De functie 'gemengd' biedt mogelijkheid tot het in beslag nemen van dat gebied voor gemengde voorzieningen, zoals sport- en maatschappelijke voorzieningen.
10.		De indiener vraagt hoe de gemeente de milieueffecten op de langere termijn berekent en of zij een worstcasescenario heeft, oftewel een m.e.r./planMER voor het geval de hele Purmer wordt volgebouwd. De indiener ziet graag dat het	De m.e.r. volgt de termijn van de doelen uit de concept omgevingsvisie die als basis voor het milieuonderzoek dient. In een van stappen van het planMER wordt een aantal alternatieven op effecten en doelbereik van de

		worstcasescenario wordt onderzocht met het oog op dagelijks intensief gebruik, extra infrastructuur, en licht- en geluidshinder bij sprake van het toevoegen van functies aan de Purmer, inclusief sportaccommodaties en een stadion.	omgevingsvisiedoelen beoordeeld. We nemen uw aanbeveling voor een worstcasesituatie hierin mee op het detailniveau passend bij de omgevingsvisie.
11.		De indiener vraagt om verduidelijking over of tussentijds iets is aangepast dat niet in de uitvoeringsstrategie staat, naar aanleiding van de tijdlijn/volgordelijkheid: de NRD was al klaar (7 december 2022) voordat de Nota van Beantwoording zienswijzen en concept omgevingsvisie met uitvoeringsstrategie werden vastgesteld (15 december 2022).	De concept omgevingsvisie inclusief de naar aanleiding van de zienswijzen toegevoegde concept uitvoeringsstrategie dient als basis voor de NRD en de daarna uit te voeren m.e.r. De concept uitvoeringsstrategie is tussentijds niet aangepast. Verder merken wij op dat de concept omgevingsvisie en uitvoeringsstrategie niet op 15 december 2022 is vastgesteld, maar toen zijn vrijgegeven voor een milieueffectenonderzoek.
12.		De indiener vraagt zich af waar in de omgevingsvisie en/of de uitvoeringsstrategie het voornemen staat dat op locatie van het bedrijventerrein onder andere categorie-4.2-bedrijven gevestigd kunnen worden. De indiener vraagt ook of dit hogere categorieën in de toekomst denkbaar maakt en spreekt de angst uit dat de m.e.r. een vrijbrief wordt.	Gezien deze Nota van Beantwoording de zienswijzen op de NRD behandelt, worden vragen die ingaan op de inhoud van de concept omgevingsvisie, de concept uitvoeringsstrategie, en het planMER niet behandeld. Naar verwachting behandelt de raad in april 2023 het ontwerpbesluit omgevingsvisie en het ontwerp planMER. Hierna liggen de stukken zes weken ter inzage en kunt u hier inhoudelijk op reageren.
13.		De indiener vraagt wat de toegevoegde waarde voor de regio is van de mogelijkheid categorie 4.2 bedrijven te vestigen.	Zie antwoord bij 12.
14.		De indiener vraagt hoe de gemeente rekening houdt met het feit dat dit bedrijventerrein praktisch grenst aan een Natura2000-gebied en hoe zij de negatieve impact op dat Natura2000-gebied berekent.	In de NRD is de indicator ‘Natura2000’ opgenomen, waarmee in het planMER het effect van de concept omgevingsvisie op het milieu wordt bepaald. Zoals beschreven op p. 9 van de NRD, volgt ook een Passende Beoordeling, omdat het plangebied aan een Natura2000-gebied grenst. Hierin wordt dieper ingegaan op de milieugevolgen voor Natura2000-gebieden.
15.		Naar aanleiding van de ambitie categorie-4-bedrijven aan de Julianaweg naar de Purmer te verhuizen en de beoogde gevolgen van groei- en verduurzaammogelijkheden alsook	Onder verwijzing naar pagina 7 van de NRD, kaderstellende omgevingsvisie (Purmer), wordt op dit moment onderzocht wat de mogelijke milieu-effecten

		binnenstedelijke ruimte voor inbreidingslocaties ten behoeve van woon-werkmilieus, vraagt de indiener op welk moment dat groeien aan de orde is en of dat ook aan de orde is nadat het bedrijf gevestigd is op de nieuwe locatie. Daarnaast wil de indiener weten wat dat betekent voor het gebied en wat de impact is.	zijn als categorie 4 bedrijven zich verplaatsen naar de Purmer. Wat dat betekent voor het gebied en wat de (milieu)impact is, wordt onderzocht in de m.e.r./planMER, waarvoor de NRD opgesteld is.
16.		De indiener krijgt graag geconcretiseerd welk gedeelte van de Purmer de gemeente gaat onderzoeken en op welke punten.	Zoals op p. 14 van de NRD staat, wordt eerst een gemeentebreed locatieonderzoek uitgevoerd. Door middel van een GIS-analyse wordt, met behulp van vooraf vastgestelde kansen en belemmeringen, een scan gedaan naar geschikte bedrijfslocaties in de gemeente, ook wel zoeklocaties genoemd. Deze zoeklocaties worden op de kaart gezet, waarna onderzoek wordt gedaan naar de mogelijke effecten van deze locaties op de omgeving. Daarbij wordt gebruikgemaakt van standaardcontouren voor verschillende thema's alsook verkeersonderzoeken.
17.		De indiener vraagt of de gemeente alle verkeersbewegingen naar en van de sportaccommodaties in haar berekeningen meeneemt, en zo ja, hoe. De indiener vraagt daarnaast of de gemeente al heeft nagedacht over lucht- en lichtvervuiling en geluidshinder en hoe zij omgaat met de impact hiervan op flora, fauna, en omwonenden.	Zie het antwoord bij vraag 3.
18.		De indiener geeft mee dat de huidige Purmer prima voldoet als recreatie- en sportmogelijkheid, waar je kan wandelen, fietsen, rennen en wielrennen.	De NRD is niet het document waarin beslissingen worden genomen over welke ontwikkelingen de Purmer zal ondergaan en welke nodig zijn, dat is de concept omgevingsvisie met concept uitvoeringsstrategie die naar verwachting in april 2023 ter inzage ligt. De NRD stelt slechts het stappenplan voor het milieuonderzoek vast. Afwegingen tussen de genoemde ontwikkelingen kunnen aan de hand van dit onderzoek gemaakt worden.
19.		Het is de indiener onduidelijk waar het groen dat hier wordt opgeofferd wordt gecompenseerd. Dat geldt	De huidige NRD voor de m.e.r. geeft inzicht in welke omgevingsaspecten en -effecten van het beleid in de

		ook voor zaken als bufferzones en wateropslag.	concept omgevingsvisie de aandacht verdienen (reikwijdte) en op welke manier deze onderzocht moeten worden (detailniveau).
20.		De indiener beargumenteert dat de voorgenomen ontwikkelingen in de Lange Weeren een plaats verdienen in de m.e.r./het planMER als een nieuwe ontwikkeling, omdat het plangebied De Lange Weeren onderdeel uitmaakt van het Bijzonder Provinciaal Landschap, aan een ganzenfoerageergebied grenst, aan NNN-gebieden grenst en binnen de vastgestelde kritische afstand van een Natura 2000-gebied valt. De indiener vindt de redenering dat de Lange Weeren wordt beschouwd als autonome ontwikkeling aangezien de plannen voor deze ontwikkelingen al in diverse documenten zijn opgenomen namelijk niet overtuigend.	De m.e.r. bij de concept omgevingsvisie brengt de effecten van de gestelde ambities en doelen op het milieu in kaart. Het huidige planMER wordt daarom uitgevoerd op het gebiedsniveau van de concept omgevingsvisie. Ook wordt een locatie-afweging voor genoemde kaderstellende ontwikkelingen gemaakt, zoals de Purmer. De Lange Weeren komt voor het eerst al kaderstellend voor in de Structuurvisie van 2009. De gemeenteraad van Edam-Volendam heeft deze structuurvisie destijds vastgesteld conform de wettelijke procedures.
21.		De indiener verzoekt om een aanvulling op het onvolledige blauwe kader op p. 9 en vraagt van wat de passende beoordeling integraal onderdeel uit zal maken.	De weggevallen tekst betreft: “De passende beoordeling zal integraal onderdeel uitmaken van het planMER”.
22.		De indiener wil verduidelijking over waarom de Passende Beoordeling een meer abstract karakter zal hebben, aangezien de uitvoeringsstrategie concreter wordt over ontwikkeling van de Purmer.	De concept omgevingsvisie is concreter wat betreft de locatie van het bedrijventerrein, namelijk de Purmer, maar de ontwikkeling is inhoudelijk niet uitgewerkt. Besluitvorming over de concrete aanwijzing van bijv. de Purmer als nieuw bedrijventerrein vindt plaats op omgevingsplanniveau en moet nog worden toegewezen. Het huidige onderzoek dient om de meest geschikte locatie voor een bedrijventerrein te onderzoeken, gezien alle belangen van de gemeente. Om hierin de optimale beslissingen te nemen, wordt het planMER uitgevoerd.
23.		Omdat de Passende Beoordeling een document is waarin dieper wordt ingegaan op de gevolgen voor Natura2000-gebieden, en de gemeente op papier vergroening hoog in het vaandel heeft, maar met de plannen voor de Purmer dat streven ondermijnt, spreekt de indiener de hoop uit dat de	Uit de Passende Beoordeling blijkt welke negatieve effecten als gevolg van de ontwikkeling ontstaan en op welke wijze de gemeente maatregelen kan nemen om de negatieve effecten te voorkomen.

		gemeente kritisch kijkt en de strengst mogelijke criteria voor een bedrijventerrein hanteert.	
24.		De indiener vraagt wie de indicatieve invullingen bepaalt en hoe reëel dat is. De indiener ziet hier het risico dat de indicatieve invullingen waarmee het rapport wordt opgesteld te vaag zijn en op termijn meer industrie volgt met de impact van dien. De indiener vraagt in hoeverre de gemeente dat risico kan uitsluiten en wijst erop dat als er sprake is van categorie-4.2-bedrijven die gaan verhuizen, dan reeds concreet bekend is wie en wat er zich in de Purmer gaat vestigen. Als dat te lange termijn is voor nu, verzoekt de indiener met klem een rapportage te maken die rekening houdt met de zwaarste ontwikkeling: het worstcasescenario.	De indicatieve invullingen voor concrete ontwikkellocaties zoals de Purmer en Julianaweg worden bepaald door onafhankelijk (milieu)adviseur- en ingenieursbureau TAUW, die de gemeente heeft ingehuurd om het milieueffectenonderzoek uit te voeren. Bij de verdere uitwerking van het planMER wordt het detailniveau scherper gedefinieerd. Bovendien volgt het planMER het abstractieniveau van de omgevingsvisie.
25.		Wat betreft het afwegen en toetsen van alternatieven krijgt de indiener graag duidelijkheid over wie de criteria en wie de criteria voor de alternatieven bepaalt, en in geval van strijdigheid, welke ambitie de voorkeur krijgt. De indiener vraagt of dat middels de m.e.r./het planMER objectief bepaald wordt.	Zoals beschreven op p. 11-12 van de NRD, bij strijdigheid van *ambities* in het beleid worden keuzes gemaakt aan de hand van het afwegingskader zoals opgenomen in de concept omgevingsvisie. Naar aanleiding van deze keuzes moeten wellicht bepaalde ambities bijgesteld worden of randvoorwaarden voor toekomstige ontwikkelingen gesteld worden. Op basis van dit soort keuzes wordt een aantal onderscheidende alternatieven ontwikkeld. Deze alternatieven worden vervolgens op effecten en doelbereik beoordeeld in het planMER.
26.		De indiener vraagt een concreet antwoord op de vraag wanneer bijstelling nog mogelijk is en of er een risico bestaat dat men dat te laat doet.	De gemeente Edam-Volendam gaat werken met het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet. De monitoring beschreven op p. 12 van de NRD is onderdeel van de beleidscyclus van deze nieuwe kerninstrumenten. Wanneer naar aanleiding van monitoring en evaluatie blijkt dat de gewenste doelen en voorspelde effecten niet uitkomen, kan de omgevingsvisie worden bijgestuurd door maatregelen in te zetten of door het beleid aan te passen. Bijstelling van een beleidsstuk is dus altijd mogelijk als hier aanleiding voor is.

27.		De indiener geeft aan de opgave/het criterium ‘natuur’ en ‘erfgoed’ te missen. Volgens de indiener zijn de indicatoren Natura2000, NNN, en Landschappelijke en cultuurhistorische waarden (Erfgoed) losgekoppeld van de rest. De indiener is van mening dat natuur bij veel meer indicatoren een rol zou moeten spelen en dus een opgave zou moeten zijn, alsook erfgoed zou een opgave moeten zijn. De indiener heeft de tabel aangevuld.	Erfgoed en natuur zou volgens u een opgave op zich moeten zijn in de visie en de uitvoeringsstrategie. Beide onderwerpen worden echter meegenomen en zijn een onderdeel van overkoepelende opgaven als Landelijk gebied en landschap en Wonen. Waar een opgave raakvlak heeft of invloed heeft op natuur of erfgoed wordt het sowieso in het MER beoordeeld.
28.		Wat betreft onderzoek naar de mogelijke effecten van mogelijke bedrijfslocaties op de omgeving, waarbij gebruik wordt gemaakt van de resultaten van de verkeersonderzoeken die de gemeente Edam-Volendam heeft uitgevoerd, vraagt de indiener hoe precies die (verkeers)metingen zijn en hoeveel herhaalmetingen zijn uitgevoerd. De indiener trekt de betrouwbaarheid van de metingen van de gemeente in twijfel en verzoekt een onafhankelijke meting naast die van de gemeente.	Verkeerskundig ingenieursbureau Goudappel Coffeng heeft het aangehaalde verkeersonderzoek gedaan en het verkeersmodel van de gemeente opgesteld, waarvan het basismodel uit 2018 is. De verkeersintensiteiten uit dit basismodel zijn voorgekomen uit verkeerstellingen en social data van inwoners, woningen, arbeidsplaatsen en verschillende voorzieningen.
29.	2. inwoners	Aangezien natuur een milieuthema is, wijst de indiener de gemeente op de aanwezigheid van een aantal beschermde diersoorten in de Purmer: de haas (rode lijst); de kerkuil (rode lijst); de grote zilverreiger (rode lijst, door bouwen van industrie of huizen zou het leefgebied van de kerkuil verstoord worden in bij de natuurstrook rond het bedrijventerrein Baanstee in Purmerend); de boerenzwaluw; de gele kwikstaart; de koekoek; kleine zilverreiger; huiszwaluw, huismus; kneu; kramsvogel; ransuil; ringmus; slobeend; velduil; watersnip; wintertaling. De indiener spreekt de hoop uit dat de gemeente Edam-Volendam het belang van de natuur meeneemt in haar omgevingsvisie.	Het onderwerp natuur wordt meegenomen en is een onderdeel van overkoepelende opgaven als Landelijk gebied en landschap en Wonen. Waar een opgave raakvlak heeft of invloed heeft op natuur wordt het sowieso in het MER beoordeeld.